

Important Bird Area: Сэрвач

© В. Малашевич

Code: BY038

Central coordinates: 55° 00' N 27° 30' E

Location: Vitebskaya voblast: Glybokae region, Dokshitsi region

Area: 8200 ha

IBA Criteria: A1

National conservation status: гідралагічны заказнік рэспубліканскага значэння «Сэрвач»

International conservation status: ТВП міжнароднай значнасці

Site description:

Тэрыторыя заказніка ўключае возера Сэрвач і частку поймы ракі Сэрвач. Плошча возера – 450 гектараў, сярэдняя глыбіня – 2,8 метра. Возера моцна зарасло трыснягом, шырыня паласы прыбярэжнай надводнай расліннасці вар’іруе ад 15 да 120 метраў. Берагі на захадзе і поўначы сплавінныя, пераходзяць у нізіннае балота.

Паўднёва-заходняя частка возера вельмі забалочана, з яе выцякае рака Сэрвач. Шырыня яе рэчышча ў межах заказніка вар’іруе ад 2-5 да 15-25 метраў. Шырыня поймы 1-2,5 кіламетры. Пойма возера і ракі ўяўляюць сабой нізіннае асаковае балота, на якім сустракаюцца як адкрытыя, так і моцна зарослыя хмызнякамі ўчасткі. У некаторых месцах нізіннае балота змяняецца пераходным. З паўночнага

захаду да балотнага масіву прылягаюць хваёва-шыракаліставыя і змешаныя лясы.

Тэрыторыя заказніка знаходзіцца непадалёку ад водападзела паміж басейнамі рэк Нёман, Заходняя Дзвіна і Днепр. Рака Сэрвеч упадае ў Вілейскае водасховішча і з'яўляецца адной з важнейшых крыніц, якія фарміруюць баланс Вілейска-Мінскай воднай сістэмы.

На тэрыторыі заказніка ажыццяўляюцца наступныя віды гаспадарчай дзейнасці: торфаздабыча (тут сканцэнтраваны вялікія запасы гідролізнай сыравіны), лесакарыстанне, выпас жывёлы, сенакашэнне, вырошчванне прапашных культур.

Habitats:

Балоты – 85%, лугі – 5%, лясы – 3%, азёры – 5,6%, іншыя землі – 1,4%.

Birds:

У заказніку выяўлена пражыванне двух відаў птушак, якія знаходзяцца пад пагрозай глабальнага знікнення: вяртлявай чаротаўкі *Acrocephalus paludicola* і дубальта *Gallinago media*. Гэта крайняя паўночная кропка распаўсюджання вяртлявай чаротаўкі ў Беларусі.

Сустракаюцца тут і іншыя рэдкія віды, якія прадстаўлены ў табліцы.

Other animal groups:

Іншыя групы жывел даследаваны не дастакова. З млекакормячых тут адзначаны лось, дзік, ліса, воўк, янотападобная сабака, вавёрка, андатра і іншыя. В возеры Сэрвач і рэках шмат каштоўных відаў рыб.

Populations of IBA trigger species:

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2002-2010)	IBA criteria
Bittern <i>Botaurus stellaris</i>	B	+	2010	Poor		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2002-2010)	IBA criteria
Corncrake <i>Crex crex</i>	B	+	2010	Poor		
Great snipe <i>Gallinago media</i>	B	10 males only	2007	Good	↓	
Short-eared owl <i>Asio flammeus</i>	B	5-10 breeding pairs	2002	Medium		
Aquatic warbler <i>Acrocephalus paludicola</i>	B	31-38 males only	2006-2010	Good	↔	A1

Other biodiversity:

Расліны: пуханос альпійскі *Baeothryon alpinum*, ласняк лёзеля *Liparis loeselii*, пуштапялёснік зялёны *Coeloglossum viride*.

Threats:

Забруджванне вады возера стокамі з узараных схілаў.

Выпальванне расліннасці ў веснавы перыяд, асабліва ў сухое надвор'е, наносіць істотную страту біялагічнай разнастайнасці.

Асушэнне тэрыторыі для здабычы торфу.

Recommendations for the conservation:

Неабходны дадатковыя даследаванні па інвентарызацыі флоры і фауны заказніка, а таксама больш падрабязнае вывучэнне неспрыяльных фактараў.

References:

Асабістыя паведамленні: Фянчук В.А.

Блакітная кніга Беларусі: энцыклапедыя / рэдкал. Н.А. Дзісько [і інш.]. – Мн., 1994. – с. 359.

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю падрыхтавалі: Іваноўскі У.В., Мангін Э.А.).

Вертлявая камышевка в Беларуси. Современное состояние популяций. / Под ред. Малашевича В.В. – Минск., 2011. – 20 с.

Authors : Левы С.В.

---

* Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org